

Thuis in de looierij

DOOR MAGDA DULLEMOND

BOLSWARD - Van een kleintje voor in de Maxi Cosi, een grote tegen het doorliggen en via de bekleding van een pilotenstoel naar de bekende pantoffels; een schapenvacht wordt voor van alles gebruikt. In Bolsward staat de enige schaaps- en lamsvle looierij van Nederland.

"We hebben 1861 opgeschreven, maar daarvoor bestond het bedrijf ook al. Het heette toen alleen nog geen Van Buren", vertelt Rients van Buren (59), eigenaar van schaaps- en lamsvle looierij Van Buren in Bolsward. In het pand uit 1903 kwamen bij werkzaamheden balken tevoorschijn, die er uit zien alsof ze verbrand zijn geweest. "Dat is wel interessant, we hadden geen idee dat hier ooit brand is geweest."

Rients en zijn zoon Jolt van Buren (30) zijn de huidige telgen van een familie die zich al anderhalve eeuw bezig houdt met het vak. "Het werk heeft historische aspecten, maar dat wil niet zeggen dat we een ouderwets bedrijf zijn. We passen de oude technieken op een moderne manier toe." Toch heeft het werk een ambachtelijk karakter. Er gebeurt niets volautomatisch; de pantoffels worden bijvoorbeeld met de hand in elkaar genaaid.

Het bewerken van de ruwe schapshuiden is een heel pro-

ces. De schaapsvellen die binnenkomen vanaf de slagers, moeten goed gezouten zijn, vanwege de conserverende werking. "We hebben deze winter dus ook wel wat zout verkocht", lacht Jolt. De volgende stap is om de huiden een dag lang te spoelen in water. Dat gebeurt in een uit zijn krachten gegroeid half wijnvat. In een ontveesmachine worden ze vervolgens ontdaan van vet- en vleesresten. "Dan gaan de poriën open, zodat de looistof goed opgenomen kan worden." Vervolgens gaan de huiden terug in het water, waar ze een aantal dagen blijven. Steeds wordt daar een klein beetje looistof aan toegevoegd. Dat proces is er bij Van Buren specifiek op ge-

richt om de schaapsvellen met de wol te conserveren. "We proberen zoveel mogelijk looistof op natuurlijke basis te gebruiken", vertelt Rients, "dan worden ze niet spierwit, maar ziet het er natuurlijk uit."

Aan het einde van de week gaan de bontjes door de wringer en door naar de droogkamer. Jolt: "Dat drogen moet niet te snel gaan, anders worden de huiden hard." Als ze bijna helemaal droog zijn, komt de rekmachine er aan te pas. "Daar

worden ze oepel van, en groter. Maar je moet wel voorzichtig

zijn dat er niks scheurt." Met een slijpmachine wordt de leerkant vlak geslepen, daarna wordt de wol gekamd. De huiden worden op maat gesneden en door een strijkmachine gehaald. Dat laatste zorgt voor glans.

Het samenwerken in een bedrijf bevalt vader en zoon prima. "Jolt heeft van jongs af aan geholpen, hij weet van de hoed en de rand", aldus Rients. Hij denkt er niet vaak aan dat de looierij zo'n geschiedenis met zich meedraagt. "Maar je voelt het wel. Dat zie je ook aan mijn broers en zusters, als ze hier komen. Zij voelen zich thuis."

Rients en zijn zoon Jolt van Buren op een zitzak van koeienhuid, omringd door andere producten van looierij Van Buren. Zie www.vanburenbolsward.nl voor meer informatie.